

DR. SEBESTYÉN ÁDÁM*:

Józan ész kell a kölcsön mellett a hitelfedezeti biztosításhoz is

Minél hosszabb a felvett banki kölcsön futamideje, annál nagyobb az esély, hogy – pl. betegség, munkahelyvesztés, családi tragédia miatt – bajba kerülhet az adós a törlesztéssel. A hitelfedezeti biztosítás ilyenkor vállalja át a hitelrészletek terheit egy időre vagy akár a teljes tartozásra. A biztosítók viszont sokszor (pl. a szerződéskötéskor ismert betegségnél, közös megegyezéses munkahelyi elbocsátásnál) nem fizetnek. Ezért e biztosítást is legalább olyan körültekintően kell megkötni, mint a hitelszerződést.

A hitelfedezeti biztosítások különféle hitelek, személyi kölcsönök, hitelkártya mellé köthetők, jellemzően csoportos biztosításként. Utóbbi jellemzője, hogy a biztosítási szerződés nem a biztosító és biztosított között, hanem a biztosító és egy a biztosítás kapcsán érdekelt társaság (a hitelfedezeti biztosításoknál pl. egy bank) között jön létre. Az ügyfelek csatlakozási nyilatkozattal válnak a biztosítási szerződés biztosítottjává, vagy bizonyos esetekben, például bizonyos hitelkártya-szerződéseknél automatikusan, magával a bankkártya szerződés megkötésével.

Az adott hitelintézet azon ügyfeleinek ajánlhatja fel a csatlakozást, akikkel hitelezési jogviszonyban áll, a biztosítás tehát szorosan kapcsolódik a hitelszerződéshez. Ha a hitel- vagy kölcsönszerződés megszűnik, a biztosított jogviszony is véget ér. A hitelfedezeti biztosítások kedvezményezettje, vagyis a biztosító szolgáltatásának jogosultja a hitelintézet, amely a csoportos biztosítást köti. A biztosító így az ügyfél helyett közvetlenül neki fizeti meg a szerződésben meghatározott összeget. A biztosítás díját általában a havi törlesztőrészlet vagy a teljes hitelösszeg százalékában határozzák meg, melyet a hitelintézet szed be a biztosítottól és fizeti meg a biztosító felé.

A hitelfedezeti biztosítás az adós - szerződésben meghatározott okból bekövetkező - fizetéseképtelenségének kockázatát csökkenti, mely esetben a biztosító az adós helyett a hitelintézet részére fizeti meg részben vagy teljesen a fennálló hiteltartozást. A biztosító fizetési kötelezettségének eseteit, s a térítés részletes feltételeit a biztosítás szerződési feltételei tartalmazzák. Nagyon fontos tehát a csatlakozási nyilatkozat aláírását megelőzően részletesen tanulmányozni e feltételeket! Például azt, hogy milyen élethelyzetekben segít a biztosítás, milyen feltételek és kizáró körülmények vannak, és mindezt milyen díj fejében. Csak ezek ismertetében dönthető el, hogy érdemes-e csatlakozni az adott hitelfedezeti biztosításhoz.

A legtöbb esetben a biztosító azt vállalja, hogy az adós halála, rokkantsággal járó egészségkárosodása esetén fizet a bank részére, vagy keresőképtelensége, munkanélkülisége esetén bizonyos időtartamon keresztül állja felé az esedékes törlesztőrészleteket.

Az adós halála természetesen önmagában is egy óriási tragédia a családnak, azonban a fájdalom mellett még a fennálló hitelt is tovább kell fizetnie az örökösöknek. Ebben az esetben kifejezetten nagy segítséget jelenthet, ha a kölcsönszerződéshez hitelfedezeti biztosítás kapcsolódik, mivel a biztosító – a szerződésben meghatározott feltételek esetén – a teljes tartozást megfizeti a bank részére.

Mivel e biztosítások orvosi vizsgálat, egészségi nyilatkozat nélkül jönnek létre, a biztosító kizárja a térítés köréből azokat a haláleseteket, amelyek olyan betegséggel állnak összefüggésben, amelyek a biztosítás létrejöttkor már megvoltak a biztosítottnál. Ennek igazolására a biztosító bekéri az örökösöktől a biztosított korábbi betegségeire és a halál okára vonatkozó orvosi dokumentációt, és ennek vizsgálata alapján dönti el, hogy megtéríti-e a hitelintézet felé a fennálló tartozást.

Számos esetben sajnos az örökösök nem ismerik azokat az információkat, amelyekre szükségük van az eredményes igénybejelentéshez, igényérvényesítéshez. Sokszor azzal sincsenek tisztában, hogy az adott hitelhez kapcsolódott egyáltalán hitelfedezeti biztosítás. Egy kölcsön megöröklésekor emiatt feltétlenül érdemes a hitelintézettől tájékoztatást kérni erről!

Szintén hatalmas megterhelést okozhat egy család életében, ha a családfenntartó hitelfelvevő maradandó egészségkárosodást szenved. A hitelfedezeti biztosítások jelentős része a szerződésben meghatározott mértéket elérő rokkantság esetén is megfizeti a teljes fennálló tartozást az adós helyett. A térítés feltételül meghatározott egészségkárosodás mértéke biztosításonként változó lehet. Szintén eltérő, hogy csak balesetből eredő vagy bármilyen okból bekövetkező rokkantság esetén nyújt térítést a biztosító.

Egyes hitelfedezeti vagy törlesztési biztosításoknál a biztosító tartós munkanélküliség esetén fizeti meg a havi törlesztőrészeket az adós helyett. Ennek időtartama azonban általában maximum 6-12 hónap lehet. Fontos tényező viszont, hogy a biztosított munkaviszonya milyen módon szűnt meg. A legtöbb biztosítónál ugyanis kizáró tényező lehet, ha a munkaviszony a munkavállaló felmondásával vagy közös megegyezéssel ér véget.

Megeshet, hogy a biztosított munkaviszonya ténylegesen létszámcsökkentés, átszervezés miatt, azonban formálisan a felek közös megegyezésével szűnik meg. Ilyenkor általában a biztosítói kifizetés feltétele, hogy a biztosított a munkaviszony megszűnéséről szóló dokumentummal igazolja, hogy a munkaviszony közös megegyezéssel történő megszüntetésére a biztosítási feltételekben meghatározott okok valamelyike, például csoportos létszámleépítés, átszervezés, vagy a munkáltató megszűnése miatt került sor.

Hasonlóan csak időszakos könnyítést jelent a biztosított részére a betegség miatti keresőképtelenségre vonatkozó biztosítás. Itt is a biztosítás feltételei tartalmazzák, hogy milyen betegségek esetén és mennyi ideig fizeti a biztosító a törlesztőrészeket. A keresőképtelenség okát és időtartamát orvosi iratokkal kell igazolni.

Mind a munkanélküliségre, mind a betegség miatti keresőképtelenségre vonatkozó biztosítások esetén a biztosítók sok esetben várakozási időt és önrészt írnak elő. Ez azt jelenti, hogy a biztosításhoz csatlakozást követően 60-90 napon belül nem nyújt térítést a biztosító ezekben az esetekben, míg a további esetekben is a munkanélküliség vagy keresőképtelenség első időszakában (általában első 60 napjában) a biztosítottnak magának kell megfizetnie a törlesztőrészeket.

Minél hosszabb egy kölcsön futamideje, annál nagyobb a valószínűsége annak, hogy a törlesztés időtartama alatt valamilyen nem várt, a fizetést megnehezítő esemény bekövetkezik. A csoportos hitelfedezeti biztosítások díja általában jóval alacsonyabb, mint egy hasonló kockázatokra megkötött egyedi kockázati életbiztosítás vagy balesetbiztosítás díja. Ettől függetlenül a díjak

tekintetében jelentős eltérések tapasztalhatók főként annak függvényében, hogy mely kockázatokra, váratlan élethelyzetekre nyújt fedezetet az adott biztosítás.

A biztosítás megkötését több esetben kamatkedvezménnyel is ösztönzik a hitelintézetek, és több szolgáltatáscsomagot is ajánlanak az ügyfeleknek. A csatlakozást megelőzően feltétlenül érdemes részletesen áttanulmányozni a biztosítás feltételeit, a biztosítás időszaki díjait, hogy el tudjuk dönteni: milyen szolgáltatáscsomagra van szükségünk és annak díja arányban áll-e a váratlan helyzetek esélyével.

* A szerző az MNB-n belül működő Pénzügyi Békéltető Testület osztályvezetője

„Szerkesztett formában megjelent az Pénzcentrum.hu oldalon 2021. június 28-án.”